

Hederne. Stiftsøvrighederne ere ikke mere blevne til ved kongelig Udnævnelse end Curatorerne for disse forskjellige Stiftelser; der skal ogsaa kongelig Udnævnelse til, førend de have den Myndighed, de skulle have. Bestemmelserne for Stiftsøvrighedernes hele Styrelse er ikke bleven til ved Kongens Villie mere end de forskjellige Fundatser, som efterhaanden ere blevne udviklede for disse Stiftelser; der er i den Henseende ikke nogen Forskjel, og jeg troer, vi maae komme bort fra at holde dem udenfor. Forskjellen, der er mellem disse Stiftelser og Lehn, skal jeg ikke her gaae ind paa; den er i disse Henseender meget stor, ja langt større, end det ærede Medlem synes at ville erkjende; men dermed vil jeg ikke sige Andet, end at efter den Paragraph, der staaer i Grundloven, ligger ogsaa Lehn- og Stamhuusgodsers hele Fremtid i Lovgivningens Haand, og der kunde godt komme den Dag, hvor netop det, man kom til at sige, var: Der skal ingen jordbrøtlig Forbindelse være knyttet til Stamgodsers Besiddelse; det kunde godt være muligt, at dette netop var det allerførste Udviklingsstrin, man gjorde i denne Retning; men at der ikke skal være nogen jordbrøtlig Besiddelse forbundet med Trølenstiftelser, det haaber jeg, at vi efterhaanden ere komne til at indsee. Hvad nu Bemmetofte Stiftelse angaaer, da har man i saadant Maal overstredet det Lovlige, det statutmæssigt Lovlige, ved at udvide Antallet af Conventualinder, at jeg troer, man vel skal vogte sig for at bringe denne Sag til nærmere Undersøgelse, thi jeg troer, at dette Skridt ikke burde være gjort uden Lov. Statuten er en Lov, den har Bekræftelse indenfor sine Grændser, og den Grændse, den har opstillet, kan kun røffes, enten af den souveraine Konge, som har var førend 1849, i Kraft af hans kongelige Magtsfuldkommenhed, eller ved en Lov, der nu har den samme Magtsfuldkommenhed, som Kongen før havde, og som nu ingen Anden har end netop Loven.

Jeg haaber saaledes, at man vil indsee, at langtfra at have opstillet den løse Paastand, at disse Stiftelser ere blevne til og kun ere blevne til ved kongelige Midler, og kongelige Midler, som ere vedblevne at være under den kongelige Bestyrelse — Mellemlæddene kommer det her

ikke an paa — have vi paaviist, at disse Stiftelser endnu mere end de Hospitaler etc., man har afløst, ere Forordningen af 13de Mai 1769 og selv de senere beklægtede Love undergivne, og at det at tiltræde denne Lov er et ganske simpelt Skridt paa den samme Bane, og paa en vis Maade et nødvendigt Skridt, for at afslutte denne Bane, idet maaskee Alt, hvad der er tilbage, ligger endeel udenfor den.

Justitsministeren: Saameget turde dog maaskee fremgaae baade af denne Forhandling, og af hvad der tidligere er passeret i denne Sag, at det i alt Fald er et tvivlsomt Omraade, hvorpaa man kommer ind, naar man vil anvende Grundsætningerne i Loven af 24de April 1860 paa de i dette Forslag omhandlede Stiftelser. Hertil kommer endnu en anden Betragtning, nemlig den, at der — saavidt jeg formaaer at skjønne — aldeles ikke foreligger nogen Nødvendighed til i dette Dieblit at træffe en saadan Foranstaltning; den Hjælp, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) anthydede at have villet yde Regjeringen ved at indbringe dette Forslag, er aldeles usødvendig, fordi Afløsningen er i meget god Gang. Da Sagen forrige Gang var under Behandling, tillod jeg mig at udtale, at der er Salgsplaner, som endnu ere i Kraft, og som i alt Fald ikke udløbe før Aar 1870, ligesom det ogsaa under nærværende Behandling er anthydet, at disse Salgsplaner virkelig have frembragt ikke ubetydelige Resultater. For Bemmetofte Klosters Vedkommende, hvor Salget har været i Gang siden 1856, er der saaledes afhændet henved 400 Td. Hartkorn, som omfatte 65 forskellige Fæstesteder. For Ballø Stift, hvor Afløsningen har været i Gang siden 1862, er der afhændet omtrent 54 Fæstesteder med Tilliggende af 310 Tdr. Hartkorn, og jeg skal tilføie, at en stor Deel af disse Afhændelser for Ballø Stifts Vedkommende netop har fundet Sted i det nu sidst forløbne Aar, ja endog i den sidste Maaned før Nytaar, altsaa efter at det tilfulde var Fæsterne bekendt, at der i Rigsdagen var indbragt et Forslag som det nærværende. Disse Data forekomme idetmindste mig at vise, at der ikke foreligger nogen Nødvendighed for at frem-